

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Pavly Klusáčkové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobce: **Bc. P. Č.**
bytem X
zastoupený JUDr. Josefem Kopřivou, advokátem
se sídlem Praha 1, Vodičkova 709/33

proti
žalovanému: **Generální ředitel Generálního ředitelství cel**
sídlem Praha 4, Budějovická 7

o žalobě proti sdělení žalovaného ze dne 27. 2. 2018, č. j. 1053-4/2018-900000-317,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se vrací soudní poplatek ve výši 3 000 Kč.

Odůvodnění:

1. Podáními ze dne 29. 11. 2017 se žalobce obrátil na žalovaného se žádostí:
 - o poskytnutí úroku z prodlení z doplatku výsluhového příspěvku za období od prosince 2016 do listopadu 2017. Svoji žádost žalobce odůvodnil tím, že přestože podmínky pro přiznání výsluhového příspěvku splnil dnem 14. 12. 2016, byl mu doplatek výsluhového příspěvku vyplacen až dne 15. 11. 2017.
 - o poskytnutí úroku z prodlení z odchodného. Tuto žádost žalobce odůvodnil tak, že odchodné mu mělo být vyplaceno do 13. 1. 2017, avšak k výplatě došlo až dne 31. 10. 2017.
2. Na výše uvedené žádosti reagoval žalovaný přípisem ze dne 7. 12. 2017, zn. 73997,9/2017-900000-405, který je označen jako „*Sdělení k žádosti o poskytnutí úroků z prodlení v důsledku opožděného přiznání výsluhových nároků*“. V uvedeném přípisu žalovaný sdělil žalobci, že nároky na úroky z prodlení žalobci nevznikly, neboť v oblasti sociálních dávek není se zpětným přiznáním dávky spojen nárok na úroky z prodlení, neboť se nejedná o plnění soukromoprávní povahy.
3. Podáním ze dne 20. 12. 2017, označeném jako „*Odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o úroky z prodlení z výsluhových nároků*“ se žalobce opětovně obrátil na žalovaného

s tím, že nesprávně právně posoudil danou věc. Žalobce předně tvrdil, že přípis ze dne 7. 12. 2017, zn. 73997,9/2017-900000-405, je rozhodnutím, neboť bylo meritorně rozhodnuto v dané věci. Dále žalobce namítal, že výsluhové nároky nejsou sociálními dávkami. K tomu žalobce odkázal na § 208 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, (dále jen „zákon o služebním poměru“) a na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 21. 1. 2016, č. j. 6 As 75/2015-17.

4. K tomuto podání generální ředitel (dále jen „ředitel“) sdělil žalobci přípisem ze dne 27. 2. 2018, č. j. 1053-4/2018-900000-317 (dále jen „Sdělení ze dne 27. 2. 2018“), že s ohledem na skutečnost, že zákon o služebním poměru nezakládá pravomoc služebního funkcionáře rozhodovat o případném nároku na úroky z prodlení s výplatou výsluhových náležitostí, nemůže služební funkcionář o těchto nárocích materiálně rozhodovat. K tomu ředitel odkázal na rozsudek NSS ze dne 3. 10. 2013, č. j. 4 Ans 4/2013-37, a dále na závěr NSS, uvedeným v rozsudku ze dne 31. 7. 2014, č. j. 6 As 102/2014-39, podle kterého je výsluhový příspěvek sociální dávka svého druhu. Tento závěr pak lze dle ředitele vztáhnout i na případ odchodného, jehož účelem je usnadnit příslušníkovi negativně zatíženému zdravotními, sociálními a profesními specifiky dlouhodobé služby přechod do běžného civilního života a zmírnit sociální dopady takové změny. K argumentaci NSS žalovaný doplnil, že o sociálním charakteru výsluhových náležitostí svědčí i novela zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, která s účinností od 1. 1. 2017 v § 4 odst. 1 písm. o) opětovně zavedla osvobození od daně mj. pro výsluhové náležitosti.
5. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení Sdělení ze dne 27. 2. 2018. V podané žalobě žalobce namítal nesprávné právní posouzení věci, nepřezkoumatelnost tohoto sdělení a absenci předepsaných náležitostí.
6. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
 - Podle § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s.ř.s.“) kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.
 - Podle § 70 písm. a) s.ř.s. ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.
 - Podle § 155 zákona o služebním poměru příslušník, jehož služební poměr skončil (dále jen "bývalý příslušník") a který vykonával službu alespoň po dobu 6 let, má nárok na odchodné; to neplatí, jestliže jeho služební poměr skončil propuštěním podle § 42 odst. 1
 - a) písm. a),
 - b) písm. c),
 - c) písm. d) a je následně na základě jednání, které vedlo k jeho propuštění, pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, nebo
 - d) písm. m) a je proti němu vedeno trestní řízení pro trestný čin spáchaný úmyslně a následně je za něj pravomocně odsouzen nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení jeho trestního stíhání nebo bylo

pravomocně schváleno narovnání nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném odložení návrhu na potrestání.

- Podle § 157 zákona o služebním poměru bývalý příslušník, který vykonával službu alespoň po dobu 15 let, má nárok na výsluhový příspěvek; to neplatí, jestliže jeho služební poměr skončil propuštěním podle § 42 odst. 1
 - a) písm. a),
 - b) písm. c),
 - c) písm. d) a je následně na základě jednání, které vedlo k jeho propuštění, pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, nebo
 - d) písm. m) a je proti němu vedeno trestní řízení pro trestný čin spáchaný úmyslně a následně je za něj pravomocně odsouzen nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení jeho trestního stíhání nebo bylo pravomocně schváleno narovnání nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném odložení návrhu na potrestání.

7. Soud o podané žalobě uvážil následovně:

8. Při posouzení povahy žalobou napadených sdělení soud vyšel z rozhodnutí NSS ze dne 28. 8. 2014, č. j. 7 As 100/2014-52. V uvedeném rozhodnutí NSS dospěl k závěru, že pro účely posouzení toho, zda je úkon správního orgánu rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s., musí být splněna podmínka, podle které je tento úkon vydán ve formalizovaném řízení upraveném právními předpisy správním orgánem v mezích jeho zákonem stanovené pravomoci jako materializovaný akt obsahující stanovené náležitosti a komunikovaný adresátovi. Z výše uvedeného vyplývá, že aby úkon správního orgánu bylo možno považovat za rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s.ř.s., musí být předně dána pravomoc správního (služebního) orgánu meritorně rozhodnout o uplatněném právu žalobce.
9. S ohledem na výše uvedené se soud zabýval otázkou, zda byl žalovaný oprávněn rozhodnout o žádosti žalobce o přiznání úroku z prodlení s výplatou výsluhového příspěvku a o žádosti o přiznání úroku z prodlení s výplatou odchodného, či nikoliv. Otázkou, zda je služební funkcionář povinen rozhodnout o žádosti žadatele o přiznání úroku z prodlení s výplatou výsluhového příspěvku se již zabýval NSS v rozsudku ze dne 3. 10. 2013, č. j. 3 Ans 4/2013-37. V uvedeném rozsudku se NSS zabýval charakterem výsluhového příspěvku, přičemž na základě nálezů Ústavního soudu ze dne 28. 2. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 9/95, a ze dne 19. 11. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/07, dospěl k závěru, že výsluhový příspěvek má povahu sociální dávky, se kterým není spojen nárok na úroky z prodlení, neboť se nejedná o plnění soukromoprávní povahy. Pokud pak zákon o služebním poměru nespojuje se zpětným vyplacením výsluhového příspěvku nárok bývalého příslušníka na úrok z prodlení, nejedná se o mezeru v právu, nýbrž o úmysl zákonodárce, respektující veřejnoprávní povahu sociálních dávek. Na základě uvedeného zjištění pak NSS dospěl k závěru, že „*služební funkcionář nemá pravomoc rozhodnout o přiznání úroku z prodlení s výplatou výsluhového příspěvku, neboť ze zákona o služebním poměru tento nárok nevyplývá a nelze jej ani dovodit analogicky*“. Závěry o charakteru výsluhového příspěvku jako sociální dávky, se kterou není spojen nárok na úrok z prodlení, NSS rozvedl v rozsudku ze dne 31. 7. 2014, č. j. 6 As 102/2014-39. V uvedeném rozsudku NSS dospěl ke stejnému závěru jako v rozsudku ze dne 3. 10. 2013, č. j. 3 Ans 4/2013-37, a to že služební funkcionář nemá pravomoc rozhodnout o přiznání úroku z prodlení s výplatou výsluhového příspěvku, neboť ze zákona o služebním poměru tento nárok nevyplývá a

nelze jej ani dovodit analogicky. Soud pak v projednávaném případě neshledal žádný důvod se od uvedených závěrů NSS jakkoliv odchýlit. Ostatně žalobce ani žádné relevantní argumenty, pro které by soud mohl dospět k závěru, že uvedená rozhodnutí Ústavního soudu a NSS nejsou pro projednávaný případ relevantní, neuvádí.

10. Pokud pak jde o charakter odchodného, soud předně poukazuje na skutečnost, že odchodné je stejně jako výsluhový příspěvek výsluhovým nárokem. Oba výsluhové nároky jsou upraveny ve stejné části zákona o služebním poměru, konkrétně v části jedenácté. Ve smyslu § 155 odst. 1 zákona o služebním poměru náleží odchodné příslušníku, jehož služební poměr skončil (dále jen „bývalý příslušník“) a který vykonával službu alespoň po dobu 6 let, a to s výjimkou případu, kdy služební poměr skončil propuštěním ve stanovených případech. Nárok na výsluhový příspěvek pak podle § 157 zákona o služebním poměru vzniká bývalému příslušníku, který vykonával službu alespoň po dobu 15 let, a to s výjimkou případů, kdy služební poměr skončil propuštěním ve stanovených případech. Z výše uvedeného vyplývá, že nárok na odchodné a výsluhový příspěvek vzniká za obdobných podmínek, tj. jsou závislé pouze na odsloužených letech bývalých příslušníků. Rozdíl mezi těmito nároky spočívá pouze v délce trvání služebního poměru, podmiňující vznik příslušného nároku, a dále v tom, že odchodné je vypláceno jednorázově, zatímco výsluhový příspěvek měsíčně. Rovněž pak je podobný i účel těchto nároků, a to překonání sociální situace, ve které se bývalý příslušník ocitl v důsledku skončení služebního poměru. S ohledem na podobnost těchto nároků soud neshledal důvod, pro který by mělo být nazíráno na odchodné jiným způsobem než na výsluhový příspěvek. Závěry vyslovené NSS v rozsudku ze dne 3. 10. 2013, č. j. 3 Ans 4/2013-37, respektive ze dne 31. 7. 2014, č. j. 6 As 102/2014-39, tak lze v plném rozsahu vztáhnout i na odchodné. Jinými slovy ze zákona o služebním poměru nevyplývá povinnost služebního funkcionáře rozhodovat o žádosti žadatele o přiznání úroku z prodlení s výplatou odchodného.
11. K poukazu žalobce na nemožnost uplatnit svůj nárok podle zákona č. 89/1992 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), (dále jen „zákon č. 89/1992 Sb.“), soud uvádí, že NSS ve výše uvedených rozsudcích shodně uvedl, že *„pro řešení situace, ve které by v příčinné souvislosti s nesprávným úředním postupem služebního funkcionáře (neoprávněně opožděnou výplatou výsluhového příspěvku, na který měl stěžovatel nárok) vznikla stěžovateli prokazatelná újma, a za splnění dalších zákonných podmínek, bylo by možné uvažovat o jiném titulu právní ochrany postupem podle zákona č. 82/1998 Sb.“*. Žalobcem uváděný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 1. 2013, č. j. 30 Cdo 2470/2012, není pro projednávaný případ relevantní, neboť se zabýval zcela jinou situací. V tomto případě byla po služebním funkcionáři žádána nemajetková újma za nezákonné rozhodnutí, nikoliv tedy úrok z prodlení, jak je tomu v projednávaném případě. Zejména však byl tento rozsudek dle náhledu soudu překonán nálezem Ústavního soudu ze dne 30. 6. 2020, Pl. ÚS 1/19.
12. K odkazu žalobce na rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2009, č. j. 8 As 7/2008-116 soud uvádí, že v uvedeném rozsudku není náleží Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2014, sp. zn. III. ÚS 2246/13 vůbec citován. Ostatně s ohledem na časovou souslednost, tj. rozsudek NSS byl vydán dne 31. 8. 2009 a náleží Ústavního soudu dne 27. 3. 2014, to není ani možné. V této souvislosti soud připomíná, že ve výše citovaných rozsudcích NSS (rozsudek ze dne 3. 10. 2013, č. j. 3 Ans 4/2013-37 a ze dne 31. 7. 2014, č. j. 6 As 102/2014-39) nebyla v absenci

úpravy úroků z prodlení u výsluhového příspěvku v zákoně o služebním poměru shledána mezerou v zákoně, nýbrž úmysl zákonodárce, respektující veřejnoprávní povahu sociálních dávek.

13. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žalobou napadená sdělení nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s., neboť nejsou úkonem správního orgánu, jímž by se zakládala, měnila, rušila nebo závazně určovala práva nebo povinnosti žalobce, a vzhledem k této skutečnosti jsou z přezkoumání soudem ve správním soudnictví vyloučena.
14. Protože žalobce podal žalobu proti rozhodnutí, které je ze soudního přezkumu podle § 70 písm. a) s.ř.s. ve spojení s § 65 odst. 1 s.ř.s. vyloučeno, soud v souladu s § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s. žalobu jako nepřipustnou odmítl.
15. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 3 věta první s.ř.s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.
16. Žalobce zaplatil soudní poplatek za řízení o žalobě ve výši 3 000 Kč. Podle § 10 odst. 3 věta třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Soud tedy rozhodl, že žalobci bude vrácen zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, a to z účtu městského soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí v souladu s § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích do rukou právního zástupce žalobce.

Poučení:

Proti výrokům I. a II. tohoto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na hlavní straně jeho internetových stránek www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Proti výroku III. tohoto rozhodnutí není odvolání přípustné (§ 14 zákona o soudních poplatcích).

Praha 22. února 2021

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu